

Oláh Péter

Sajtreszelő

Apukám lereszel, mint egy trappistasajtot, üvöltötte Dávid. Talán Márk kezének mondhatta, ami a torkára tapadt, mert nem nézett rá. Álltunk figyelmesen, mint a medúzák. Dávid arca vörös pataná, reméljük, hogy mérges, azok nem szoktak kipukkadni.

A Mikulás ott ült középen és beszélt. Mindenki sejtette, hogy kinek az apja. Én már akkor tudtam, mikor bejött a terembe. Csak ő tudja ilyen finoman fogni a kilincset, úgy, mint aki bocsánatot kér az ajtótól, hogy be kell csuknia. Irigyeltem. Ha felnövök, én is ilyen akarok lenni. Nagyon régóta tudtam, hogy az osztályterem hozzánk beszél. A fogas alatt éreztem ezt a leginkább, ott mindenkinek mondott valamit. Azért is álldogáltak ott mindig az osztálytársaim. Nekem elég volt csak a kabátomért nyúlnom, azt is olyan félelemmel tettem, mintha nem az enyém lenne. Maguktól a kabátoktól is rettegetem. Annyira hozzám ragadtak, hogy az már nem is az én testem volt, átvették az irányítást felettem, és nem bírtam mozogni. Álltam az udvaron és figyeltem. Egyik osztálytársam sem jött oda hozzám. Nem szerettem egyedül lenni, nézni az unalmas madarakat és hallgatni a hógolyó szelét. Érezni az izzást a homlokomon.

Örültem, hogy nincs matek. Mindig kitöltöttem a teret, nem írtam a négyzetrácsokba. Sosem értettem, hogy mire jó görnyedni a füzet felett és számolni. Gyomorgörccsel ülni egész órán. Nem megy, sosem leszek jó matekos, pedig azt mondja mindenki, hogy ez fontos. Nem viszem semmire, ha nem tanulom meg. A fejlesztőtanárok fonnyadt szagától hányingerem volt. Ott is csak azt szerettem, amikor nem oldottunk meg feladatokat. Olyankor könyveket mutatott nekünk, az egyiket egy közeli ismerőse írta. Felcsillant a szemem, erről nem volt szó, az emberek könyveket írnak. Akkor én is írhatok? Addig csak a tankönyv szövegei voltak, amit én mindig átlapoztam, mert jobban izgatott, mi van a következő oldalon, mint amit aktuálisan veszünk.

Ott ült középen és felolvasott, örültekről és angyalokról. Nem tudtam figyelni, csak az járt a fejemben, amit a fejlesztőtanár mondott. Bárki írhat könyvet. Hazamegyek és én is írok, egyszer megírom ezt a mesét, ha egy senki leszek, akkor is. A kockás füzetem hátulján gyakoroltam az aláírást. Nem voltak előttem célok, csak aláírtam vagy százszor. Oláhpéter, oláhpéter, oláhpéter, oláhpéter. Ezekről a vonalaktól megnyugodtam, nem számított hol vagyok, nem fojtogattak a számok. A felolvasás végén összeszedtem minden erőmet, és elképzelttem, hogy a Mikulás egy északi kunyhó, akinek az orrából tea gőzölög, a kötött pulcsiján karácsonyi díszek, nem lát ki a szemén a hótól, és meleg van, és nincs matek. Otthon vagyok.

Álltam a szekrény előtt, nem tudtam, hogyan jutottunk el idáig, de ott kapaszkodott a levegőbe, mint egy műanyag fogas, a mondat. Meglátod, apukám lereszel majd, mint egy trappistasajtot. Nem tudtam másképp elképzelné, mint hogy vízör lehet a Dávid apja egy vízesésnél, és fogja Márkot, a tetején elindítja, és szép lassan darabokra esik, de ez nem lehetett igaz, mert nincsenek is vízörök. Nem értettük a mondatot, de kíváncsiak voltunk, hogy mi van mögötte, hogy mi lesz a következő lépés.

Dávid nem bírta elviselni a tényt, hogy az apukája volt a Mikulás. Márk nem tűri el, és dühös lesz, ha hazudnak neki. Az apjának sem tudja megbocsátani, hogy a szemébe mondta, visszajön, hogy nem marad egyedül az anyjával. Neki többet ne hazudjanak, ha Dávid apja volt a Mikulás, akkor ő volt. Senki se merjen neki hazudni, mert fellógatja a szekrényre. Márk nem hazudott, tényleg ott lóg Dávid a szekrényhez ragadva, a mondatával együtt.

Próbált szabadulni, de Márk nem eresztette el addig, amíg be nem vallja, hogy hazudott, és tényleg az ő apja ment ki nemrég az ajtón, Mikulásnak öltözve. Dávid makacs, nem engedett. Senki sem mozgott. Úgy éreztem, hogy a levegő mocsarassá vált, hogy nem tudom megmozdítani a lábam. Azt láttam, hogy Márk fel-le csúsztatja a szekrényen Dávidot. Láttam, ahogy vékony, sárga szeletekké válik.

Az osztályfőnök berohant a terembe, úgy, mint aki a macskáját megy megvédeni, ha morgást hall. Megállt. Azt hittem, ugyanazt látjuk, de nem. Én Dávidot láttam, ahogy egymás után feláll minden vékony, lereszelt testrésze, és együtt leülnek a padba. Az óra fele azzal telt el, hogy miért nem lényeges, ki volt a Mikulás, nem erről szól az élet, verekedni miatta szükségtelen. Az osztályfőnök mindkét fiúnak elkérte az ellenőrzőjét, és beírást kaptak. Az utolsó padban reménykedtem, hogy valaki feláll és elmondja, mit látott, mi történt pontosan. Aztán matekóra volt, Márkot pedig anyukája hazavitte a szünetben.

Illusztráció Mészöly Dezső *Villon és a többiek* című kötetéhez, 1966.

